

Tips voor hoortoestel- gebruikers

Voor contactgegevens van
de **audiologische centra**
kijk op www.fenac.nl of
bel met 030 - 276 99 02.

Colofon

Dit is een uitgave van
Taakgroep Voorlichting FENAC
Postbus 222, 3500 AE Utrecht

Telefoon 030 - 276 99 02

Internet www.fenac.nl

E-mail info@fenac.nl

Tekst: Isabel Timmers, PIM\Tekst & Uitleg

Ontwerpen druk: Drukkerij Badoux, Houten

Uitgave april 2020

3e druk

Niets uit deze uitgave mag worden
gereproduceerd door middel van boekdruk,
foto-offset, microfilm of welk ander medium
ook, zonder schriftelijke toestemming van
de Federatie van Nederlandse
Audiologische Centra (FENAC).

Vooraf

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Een hoortoestel op proef	4
Hoe werkt een hoortoestel?	6
Naar de audicien	8
Wennen aan het hoortoestel	9
Controle en definitieve aanschaf	11
Technische problemen	12
Onderhoud	13
Tips voor moeilijke situaties	14
Aanvullende hulpmiddelen	16
Na de aanschaf	17
Wegwijzer	18
FENAC voorlichtingsmateriaal	19

Krijgt u voor het eerst een hoortoestel?

In deze brochure leest u:

- waar en hoe u een hoortoestel aanschaft,
- hoe een hoortoestel werkt,
- hoe u eraan kunt wennen,
- hoe u problemen kunt oplossen,
- hoe u uw toestel kunt onderhouden,
- hoe u het hoortoestel zo goed mogelijk kunt gebruiken,
- welke aanvullende hulpmiddelen er zijn,
- tips voor slechthorenden en hun omgeving.

Deze brochure is ook handig voor mensen in uw omgeving, voor ouders van kinderen die voor het eerst een hoortoestel krijgen en voor mensen die al een hoortoestel hebben, maar in aanmerking komen voor een nieuw hoortoestel.

Heeft u nog vragen? U kunt altijd terecht bij uw Audiologisch Centrum (AC).

Achterin vindt u een handige wegwijzer met websites voor meer informatie.

Een hoortoestel op proef

Heeft u problemen met uw gehoor?

De huisarts verwijst u dan meestal door naar een kno-arts of een AC. Na een uitgebreid onderzoek kunt u het advies krijgen voor een proef met één of twee hoortoestellen.

U krijgt een recept mee voor het starten van een hoortoestel proef. Daarmee gaat u naar de audicien (hoortoestelleverancier).

De proef is nodig om te kijken welk toestel voor u het meest geschikt is. Bij een simpel gehoorverlies vindt de proef plaats bij de audicien. Bij een ingewikkeld gehoorverlies wordt de proef begeleidt door het AC.

Controle

Nadat u het hoortoestel een tijd hebt gebruikt, kan het zijn dat u terug komt bij uw AC voor controle. Het is belangrijk dat u dan aangeeft wat u niet prettig vond en of er klachten zijn. Vaak worden er ook metingen gedaan met het hoortoestel. Samen met het AC kiest u er dan voor of dit hoortoestel definitief wordt, er nog iets moet worden aangepast, of dat u beter nog een ander hoortoestel kunt proberen. Soms moet het hoortoestel anders worden ingesteld, om het geluid prettiger te maken of het verstaan te verbeteren. Soms wordt een ander hoortoestel op proef voorgeschreven. Het komt ook wel eens voor, dat een hoortoestel zo weinig verbetering geeft, dat alsnog besloten wordt af te zien van de aanschaf.

Ga bij vragen of klachten, in de proefperiode en daarna, eerst terug naar uw audicien.

U kunt zo nodig ook contact opnemen met uw kno-arts of het AC.

KNO-arts, Audicien en Audiologisch Centrum: wat is het verschil?

Kno-arts

Een kno-arts is specialist op het gebied van keel-, neus, en oorproblemen. De kno-arts weet dus veel van medische problemen aan de oren. De huisarts verwijst u naar de kno-arts als er het vermoeden is van een medische oorzaak of om die juist uit te sluiten. Is het niet mogelijk om uw hoorprobleem te verhelpen door bijvoorbeeld een operatie, dan kan de kno-arts een recept voor hoortoestel(len) uitschrijven of u doorverwijzen naar een Audiologisch Centrum.

Audicien

Een audicien werkt in een winkel waar u uw hoortoestel koopt en weet alles over diverse merken en typen hoortoestellen. Nadat u uw hoortoestel heeft aangeschaft, is de audicien het eerste aanspreekpunt bij klachten. De financiële afwikkeling van uw hoortoestel gebeurt door de audicien. Die kan u ook uitleg geven over vergoeding van hoortoestellen door uw zorgverzekeraar.

Audiologisch Centrum

Het Audiologisch Centrum (AC) is de onafhankelijk specialist in diagnostiek van verschillende gehoorproblemen en uitgebreide ondersteuning hierbij. Het AC werkt nauw samen met kno-artsen en audiciens. Als een proef met hoortoestel(len) bij de audicien niet goed verloopt, of als u hoorproblemen op uw werk heeft, kunt u bij het AC terecht. Ook mensen met een moeilijk meetbaar, of moeilijk te verhelpen gehoorverlies komen bij een AC. Kinderen met gehoorproblemen gaan altijd naar een AC.

Hoe werkt een hoortoestel?

Hoortoestellen zijn kleine, draagbare geluidversterkers. Er zit een microfoon in dat de geluiden opvangt, een versterker die de geluiden versterkt en een telefoonje waar het versterkte geluid uitkomt. Het hoortoestel werkt op een batterij. Het aan- en uitschakelen gebeurt meestal met de batterij-lade. Soms kunt u met een knopje of afstandsbediening de geluidsstrekte regelen, maar tegenwoordig zijn er ook veel 'automatische' hoortoestellen zonder volumeregelaar.

LIHO

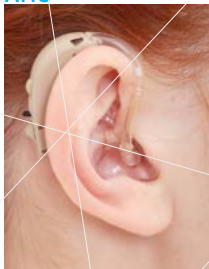
De meeste hoor toestellen hebben een drukknop waarmee u kunt kiezen uit verschillende programma's om bijvoorbeeld met iemand te praten in een drukke of juist stille omgeving, om naar muziek te luisteren of voor de ringleidingstand (zie pagina 16).

Soorten hoortoestellen

Er bestaan verschillende soorten hoor toestellen.

De meest gebruikte soorten zijn het achter-het-oor toestel (AHO), luidspreker in het oor (LIHO) en het in-het-oor toestel (IHO).

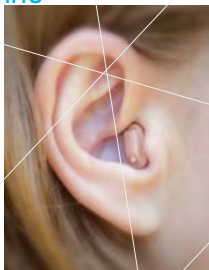
AHO

Voor- en nadelen

- AHO toestel: komt in verschillende groottes, maar is vaak groter en krachtiger. Het is een stevig toestel. Het is geschikt voor lichte tot ernstige gehoorverliezen en heeft meer ruimte voor bedieningsknopjes.
- LIHO toestel: heeft ook een kastje achter het oor, maar met een aantrekkelijkere verbinding naar en in de gehoorgang. Het is geschikt voor kleinere maar ook grotere verliezen. Het dopje in oor is vaak open waardoor mensen het vaak prettig vinden en het geluid minder hol kan klinken.
- IHO toestel: is kleiner en past in de gehoorgang of oorschelp. Hierdoor is het gevoeliger voor vocht en oorsmeer. Mensen vinden het soms prettiger dan iets achter het oor. Het is alleen geschikt voor lichte verliezen. Een IHO vult

IHO

de gehoorgang waardoor mensen soms een vol gevoel of hol geluid ervaren.

Welk toestel is voor u het beste?

Voor uw slechthorendheid zijn er waarschijnlijk meerdere hoortoestellen mogelijk. Na het onderzoek bij de kno-arts of het AC heeft u een recept meegekregen voor een hoortoestel dat geschikt is voor uw gehoor. Er zijn vele typen en merken hoortoestellen op de Nederlandse markt. Zijn er specifieke eisen aan uw hoortoestel, dan moet de audicien zich aan het recept houden. In dat geval spreekt men van een gebonden recept. Meestal geldt het recept als richtlijn. De audicien kan dan in overleg met u een hoortoestel kiezen met bepaalde eigenschappen, van een bepaalde categorie.

Categorieën

Hoortoestellen worden verstrekt op basis van 'functiegerichte aanspraak'. Dat wil zeggen dat u de hoortoestellen moet krijgen waarmee u goed kunt functioneren. Hoortoestellen worden volgens een protocol ingedeeld in één van de 5 categorieën: categorie 1 is relatief eenvoudig, categorie 5 is het meest complex.

Hoortoestellen worden (deels) door de zorgverzekeraar vergoed. Er zijn ook hoortoestellen die niet vergoed worden door de zorgverzekeraar. Deze toestellen zijn daarom ook duur. Uw AC kan u advies geven of zo'n 'buitencategorie' toestel voordelen kan hebben voor u.

Digitale toestellen: hoe geavanceerder hoe beter?

Tegenwoordig zijn alle toestellen digitaal. Een computer berekent hoe geluiden voor uw gehoor het beste bewerkt kunnen worden. Op basis daarvan wordt uw hoortoestel ingesteld. In het algemeen geldt: hoe duurder het hoortoestel, hoe geavanceerder de 'snufjes'. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat u daar ook het beste mee hoort, dat is voor iedereen verschillend. Aan de hand van uw ervaringen en de adviezen van uw audicien en van het AC, bepaalt u zelf wat voor u het beste werkt.

Naar de audicien

U bent in principe vrij in de keuze van uw audicien. Wel is het raadzaam om te controleren of uw zorgverzekering samenwerkt met de audicien van uw keuze. Kies een audicien die u prettig vindt en die gemakkelijk te bereiken is. U gaat er tenslotte de komende jaren regelmatig naar toe voor service en reparaties.

Eerste bezoeken

Bij het eerste bezoek krijgt u meestal nog geen hoortoestel mee. Het toestel moet worden besteld. Mogelijk moet de audicien met een soort siliconenmateriaal een afdruk maken voor een oorstukje op maat. Er zijn ook hoortoestellen met standaard oorstukjes die niet op maat gemaakt hoeven te worden.

Bij uw tweede bezoek aan de audicien liggen uw hoortoestel en oorstukje voor u klaar. De audicien maakt ze pasklaar. Daarna wordt het hoortoestel met behulp van een computer zo goed mogelijk ingesteld op uw gehoor. De audicien bekijkt vervolgens samen met u of er nog een kleine verandering van de geluidsterkte of klankkleur nodig is.

Kosten

Een hoortoestel op proef krijgt u vrijblijvend van de audicien mee. Controleer wel of het hoortoestel tijdens de proefperiode verzekerd is. Aan het begin van de proef geeft de audicien informatie over de kosten die u mag verwachten. De financiële afwikkeling tussen de audicien en uw zorgverzekeraar wordt pas geregeld als de proefperiode is afgerond.

Niet elke verzekeraar biedt dezelfde vergoeding van hoortoestellen. Het is raadzaam om vooraf na te kijken wat uw verzekering wel en niet dekt. Mogelijk geldt een eigen bijdrage voor hoortoestellen voor volwassenen. Voor kinderen geldt deze eigen bijdrage sinds 1 januari 2016 niet meer. U heeft iedere 5 jaar recht op vergoeding van nieuwe hoortoestellen. Op www.hoorwijzer.nl vindt u de meest actuele informatie.

Heeft u een minimum inkomen, dan krijgt u mogelijk via de gemeente een vergoeding voor de eigen bijdrage (bijzondere bijstand). Uw Audiologisch Centrum kan u hierover adviseren of mogelijk een bemiddelende rol vervullen.

Wennen aan het hoortoestel

Uitleg over bediening

Nadat het hoortoestel voor u is ingesteld, legt de audicien uit hoe u het toestel gebruikt:

- Hoe doet u het hoortoestel in?
- Hoe doet u er een andere batterij in of laadt u het op?
- Hoe zet u het hoortoestel aan en uit?
- Wat zijn de gebruiksmogelijkheden?
- Kunt u het volume regelen? En zo ja, hoe?
- Hoe kunt u kiezen tussen verschillende programma's?

U krijgt ook een handleiding mee bij het hoortoestel. Twijfelt u of u de instructies voldoende kunt verstaan of onthouden, neem dan iemand uit uw dagelijkse omgeving mee die u thuis kan helpen met het gebruik van het hoortoestel.

Aan een hoortoestel bent u niet zo snel gewend als aan een bril. Het kost tijd om te wennen aan het geluid. Verder moet u een hoortoestel echt leren gebruiken. In het begin kan het lastig zijn om het oorstukje in het oor aan te brengen. Na een paar keer went het indoen en gaat het steeds gemakkelijker. Het is belangrijk dat het oorstukje goed in het oor zit, anders kan het pijn gaan doen of kan het hoortoestel gaan fluiten. Geluiden worden dan niet optimaal versterkt.

Pijn of jeuk

Doet uw oor steeds weer pijn als het oorstukje erin zit, dan is er iets mis. Ga dan terug naar uw audicien. Hij kan nagaan of het oorstukje wel goed geplaatst is en of de pasvorm goed is. Ook als u veel last heeft van jeuk in uw oor of bij andere hoortoestelproblemen zal hij u graag helpen.

Mijn moeder heeft reuma. Het wordt voor haar steeds moeilijker om haar hoortoestellen in te doen. Het verschil tussen haar rechter hoortoestel en linker hoortoestel kan zij ook steeds moeilijker zien. Bij de controle zag de audicien dat. Zij stelde voor om een oorstukje met een greepje er aan te laten maken. Ook gaf zij beide oorstukjes een duidelijke kleurmarkering zodat mijn moeder wist wat haar rechter en linker oorstukje was.

Met mijn hoortoestellen kan ik over het algemeen goed functioneren.

Maar ik zal nooit aan een quiz kunnen meedoen waarbij je op een knop moet drukken als je het antwoord weet. Het kost mij altijd

meer tijd om de vraag tot mij door te laten dringen.

Dat komt omdat er altijd 'lege plekken' blijven die ik zelf moet invullen. Dat kost tijd. Mijn medespelers lopen dan altijd op mij voor.

Opnieuw leren horen

Met een hoortoestel worden sommige geluiden weer opnieuw gehoord. Daar moeten u en uw hersenen weer aan wennen. Veel geluiden klinken anders. Spraak kan soms scherp klinken. Wanneer dat alles anders klinkt dan wat u de laatste jaren heeft gehoord, kost tijd. Vooral in het begin kunnen bijgeluiden overheersend zijn.

Deze **tips** maken het wennen gemakkelijker:

- Draag het hoortoestel dagelijks en op vaste momenten. Maak het onderdeel van uw dagelijkse dingen.
- Begin met het dragen van uw hoortoestel in een rustige omgeving.

Geen wondermiddel

Wat heel belangrijk is: als u vroeger een goed gehoor had, dan krijgt u, ondanks een hoortoestel, uw oude gehoor niet meer terug. Een hoortoestel is een hulpmiddel, geen wondermiddel.

Neem de tijd om te wennen aan het hoortoestel. Voor de een gaat dat sneller dan voor de ander. Wees in het begin niet teleurgesteld als het allemaal niet zo best lukt. Hoe geduldiger u blijft bij het wennen aan het hoortoestel, hoe vlugger het gaat. Vertel dat ook aan de mensen in uw omgeving, want ook zij kunnen soms ongeduldig worden. Blijft u moeilijkheden houden, bespreek deze dan met een medewerker van het Audiologisch Centrum.

Controle en definitieve aanschaf

Wanneer u na een aantal weken terug komt voor controle, is het belangrijk dat u eerlijk antwoord geeft op de vraag of het hoortoestel bevalt. Maak thuis alvast een lijstje met eventuele punten die niet goed gaan.

Het is ook nuttig om voor het controlebezoek op te schrijven wat u goed of niet goed hoort, en welke geluiden u prettig of hinderlijk vindt.

Maatschappelijk werk

U kunt tijdens het bezoek aan uw Audiologisch Centrum ook andere problemen aan de orde stellen, die te maken hebben met uw slechthorendheid. Denk hierbij aan uw werk, gezinsleven, hobby's, contacten buitenshuis, enzovoorts. Een gesprek met het maatschappelijk werk van het Audiologisch Centrum kan dan wellicht zinvol zijn.

Zorgverzekeraar

Als alles in orde is en u tevreden bent, dan zorgt uw audicien of uw Audiologisch Centrum voor de nodige verklaringen voor uw zorgverzekeraar. U kunt daarna bij de audicien het hoortoestel definitief aanschaffen en met hem de betaling van de voor uw rekening komende kosten regelen. Is het resultaat nog niet bevredigend, dan kan met u een nieuwe proeftijd worden afgesproken, eventueel met een nieuw oorstukje of met een ander hoortoestel.

Let op: betaal uw hoortoestel(len) niet en teken geen tevredenheidsverklaring bij de audicien als u nog klachten heeft die u met uw Audiologisch Centrum wilt bespreken.

Technische problemen

Werkt uw hoortoestel niet of onvoldoende? Controleer eerst de volgende punten:

- Staat het hoortoestel in het juiste programma?
- Zit de batterij goed in het hoortoestel? (+ moet bij +).
- Is het batterijvakje goed gesloten?
- Is de batterij nog goed? Ga na of het hoortoestel met een nieuwe batterij wél goed werkt. Houd het hoortoestel met dichte batterijlade in uw gesloten hand: gaat het piepen, dan werkt het hoortoestel.
- Zorg dat u altijd minstens één reserve batterij in huis hebt!
- Is het kanaaltje in het oorstukje, het slangetje of het bochtje verstopt door oorsmeer of vocht? Is het slangetje gedraaid?

Zijn alle bovenstaande punten in orde en werkt het hoortoestel nog niet? Dan kunt u het beste met uw hoortoestel naar uw audicien gaan.

Onderhoud

Het onderhoud van een achter-het-oor toestel beperkt zich tot het oorstukje. Dit wordt bij iedereen na enige tijd vies van het oorsmeer en moet dan schoongemaakt worden. Het kanaaltje in het oorstukje kan er zelfs door verstopt raken.

Vaak is het voldoende om het oorstukje met een watje schoon te wrijven. Laat daarnaast het oorstukje bijvoorbeeld elke week een uurtje weken in een sopje. U kunt ook speciale bruistabletten gebruiken die u bij de audicien koopt.

Is het oorstukje schoon, dan spoelt u het goed af, blaast het kanaaltje leeg, en droogt het af. Daarna maakt u het weer vast aan het hoortoestel. Het hoortoestel zelf mag niet nat worden. Maak dus van tevoren het oorstukje los van het hoortoestel! Uw audicien laat u zien hoe dat moet.

Bij een in-het-oor toestel moet regelmatig het cerumenfilter (dit houdt oorsmeer tegen) worden schoongemaakt of vervangen.

Ga bij problemen - in de proeftijd én daarna - naar uw audicien terug. Een goede audicien vindt niet gauw iemand lastig! Houdt u klachten, ga dan terug naar uw kno-arts of het Audiologisch Centrum.

Ik draag hoortoestellen. Soms zegt mijn familie dat die hoortoestellen piepen. **Dat hoor ik zelf niet. Het kan zijn dat het oorstukje niet goed in mijn oor zit. Soms kan het echter een teken zijn dat mijn oren dicht gaan zitten met oorsmeer. Daar had ik vroeger geen last van, maar sinds ik hoortoestellen draag kan het oorsmeer niet zo makkelijk vanzelf uit mijn oren komen. Dus als mijn hoortoestellen te veel piepen terwijl ze wel goed in mijn oren zitten, laat ik de huisarts of kno-arts mijn oren op oorsmeer controleren en schoonmaken.**

Tips voor moeilijke situaties

Uw hoortoestel versterkt ook de hinderlijke geluiden. Daardoor kan het bijvoorbeeld lastig zijn om iemand te verstaan wanneer tegelijk de televisie of radio aanstaat. Ook op straat en in een groter gezelschap kan dat moeilijker zijn. Vermijd in dat geval zo mogelijk storend omgevingsgeluid. Zet het hoortoestel niet harder, dat maakt de overlast juist erger. Zoek een rustig plekje op.

Het kan ook lastig zijn om iemand te verstaan die zich op meer dan een paar meter afstand van u bevindt. Vooral in grote kamers met harde vloerbedekking en harde wanden kunt u last hebben van weerkaatsing van het geluid. Zachte materialen zoals een vloerkleed en (dikke) gordijnen verminderen de galm in huis en verbeteren daarmee de akoestiek.

Mijn kind van 13 gaat als slechthorende naar een gewone middelbare school.

Hij kan prima meekomen, maar hij is het type dat niets wil missen van wat er gezegd wordt. Hij is dan ook doodmoe als hij uit school komt. Hij moet dan eerst even rustig bijkomen, voordat hij aan zijn huiswerk gaat.

Tips voor een goede communicatie

Het kan voor een goede communicatie nuttig zijn de volgende punten te bespreken met de mensen met wie u veel omgaat:

- Laat anderen weten dat u een hoortoestel draagt
- Vraag mensen om duidelijk en rustig tegen u te spreken en vooral zonder te schreeuwen. Vergeten ze dit? Wijs dan bijvoorbeeld naar uw oor om de spreker weer aan uw wens te herinneren.
- Vertel dat u met uw hoortoestel toch niet alles kunt verstaan, vooral niet op afstand. U hebt meer last van bijgeluiden, ook als een goed horende dat geluid misschien niet eens opmerkt.
- Vraag om eerst uw aandacht te trekken (bijvoorbeeld door uw naam te noemen). Door het zien van de houding, de (natuurlijke) gebaren en vooral door het spraakafzien krijgt u extra informatie.
- Vertel zo nodig dat u uw best doet om iemand te verstaan in moeilijke omstandigheden, maar dat luisteren erg vermoeiend kan zijn en niet voortdurend vol te houden is.
- Bereid u voor op situaties, waarin u moeilijk kunt verstaan. Ga bij een bijeenkomst dicht bij de spreker zitten of, in een grote ruimte, bij een luidspreker.
- Bedenk van tevoren waar u het beste kunt gaan zitten als u op visite gaat. Vraag of de muziek wat zachter kan. Geen muziek is nog beter.

Zorg zelf dat u goed uitgerust bent, want luisteren kost u meer energie.

Ik vond het altijd gezellig om de hele familie, kinderen en kleinkinderen, om mij heen te hebben. Maar nu wordt het lastiger om alles goed te volgen. Ik maak daarom op zo'n dag met mijn (klein)kinderen aparte gesprekjes. Ik zoek dan een plekje waar het wat rustiger is. In de zomer is het bijvoorbeeld makkelijk een plekje in de tuin te vinden.

Aanvullende hulpmiddelen

Er bestaan naast hoortoestellen nog andere hulpmiddelen om het contact met de buitenwereld te vergemakkelijken. Vaak worden deze vergoed door ze zorgverzekeraar.

U kunt denken aan:

- extra luide voordeurbellen, telefoon of rookmelder of speciale lampen die gaan flitsen als de bel gaat
- speciale wekkers
- streamers om beter (mobiel) te kunnen bellen
- schrijftolken bij bijvoorbeeld vergaderingen
- solo-apparatuur: om een spreker in rumoer of op afstand (bijvoorbeeld op school, bij een studie of een lezing) beter te kunnen verstaan.
- ringleidingen waarmee u via uw hoortoestel (in het luisterspoelprogramma) de tv of radio kunt beluisteren, kunt bellen en sprekers (bijvoorbeeld docenten) beter verstaat.

Blijft het verstaan via een hoortoestel voor u erg moeilijk, dan kan een cursus spraakafzien nuttig zijn. Het Audiologisch Centrum of een plaatselijke afdeling van Stichting Hoormij (zie het adres achterin deze brochure) kan u daarover inlichten.

Draadloze verbindingen

Tegenwoordig zijn er steeds meer mogelijkheden om uw hoortoestel te koppelen aan ander apparatuur. Zoals aan uw mobiele telefoon, TV, tablet, computer of laptop. Dit kan draadloos of via een streamer. Vraag uw audicien of AC voor de mogelijkheden.

Ringleiding

Er zijn steeds meer zalen, schouwburgen of bijvoorbeeld kerken met een ringleiding of FM/infrarood zender met ontvanger. Is zo'n voorziening aanwezig, probeer die dan vooraf uit, zodat u er optimaal gebruik van kunt maken. Blijkt er, ondanks de toezegging, toch geen ringleiding aanwezig of werkt deze onvoldoende? Zo nodig kunt u contact opnemen met uw audicien of Stichting Hoormij (zie het adres achterin deze brochure).

Meer weten?

Bij sommige Audiologische Centra of bij de audicien kunt u een demonstratie krijgen van aanvullende hoorhulpmiddelen. Kijk ook eens op de website van de Hoorinfotheek (zie het adres achterin deze brochure). Er is ook een aparte brochure van FENAC over deze hulpmiddelen: Technische hulpmiddelen voor slechthorenden.

Na de aanschaf

Ook na de definitieve aanschaf van een hoortoestel kunnen er moeilijkheden ontstaan. Of kan het nodig zijn om de instellingen aan te passen. Blijf daar niet mee rondlopen. Lees de tips in deze brochure nog eens door. Het kan u helpen uw moeilijkheden beter te begrijpen en misschien kunt u ze daarna oplossen.

Als er iets met uw oren aan de hand lijkt te zijn of wanneer u last heeft van veel oorsmeer, ga dan naar uw huisarts of kno-arts. Denkt u dat het hoortoestel niet goed werkt, ga dan naar uw audicien. Veel audiciens bieden een onderhoudscontract. Kan de audicien u niet goed helpen, neem dan weer contact op met uw Audiologisch Centrum.

Ook bij problemen in het contact met uw omgeving (gezin, werk, enzovoort) kan het Audiologisch Centrum u proberen te helpen.

Wegwijzer

FENAC is de Federatie van Nederlandse Audiologische Centra. Op www.fenac.nl vindt u voorlichtingsmateriaal en de adressen van alle aangesloten Audiologisch Centra in het land.

Stichting Hoormij is de belangenbehartiger voor iedereen met een gehoorandoening of taalontwikkelingsstoornis.

Op www.stichtinghoormij.nl vindt u veel onafhankelijke informatie. De site biedt ook de mogelijkheid met anderen in contact te komen en ervaringen uit te wisselen.

Bij de Hoorinfotheek krijgt u onafhankelijk advies over hulpmiddelen voor doven en slechthorenden: www.hoorinfotheek.nl. Er zijn verschillende Hoorinfotheeken in het land waar u deze hulpmiddelen zelf kunt proberen.

Op www.hoorwijzer.nl vindt u actuele en onafhankelijke informatie over hoortoestellen, audiciens, hoortesten, verzekeringen, enzovoort.

FENAC voorlichtingsmateriaal

Brochures

- Uw baby hoort niet goed, wat nu?
- Taal- en spraakproblemen bij kinderen
- Kinderen en slechthorendheid
- Kinderen met een tijdelijk verminderd gehoor
- Horen met één oor
- Tips voor hoortoestelgebruikers
- Slechthorendheid op het werk
- Het Audiologisch Centrum
- Technische hulpmiddelen voor slechthorenden
- Plots- en laatdoof
- Kinderen met luisterproblemen
- Tinnitus (oorsuizen)
- Slechthorendheid en een verstandelijke beperking

Boek

- Een muis in je oor
Voorleesboekje voor kinderen van 4-10 jaar om zowel bij kinderen als volwassenen meer begrip te kweken voor slechthorendheid.

Dvd

- Sorry, wat zeg je?

Audiogram

- A3
- A4

Hoorwaaier

- Gebruik van het hoortoestel

Bannerpen

- Balpen met tips voor gesprekken waarbij één van de personen slechthorend is.

Bestelwijze

U kunt bovenstaand materiaal bestellen bij het bureau van de FENAC te Utrecht. Dit kan schriftelijk, per e-mail of via de website www.fenac.nl.

FEN**C**